

Efectivitat de les polítiques temporals per reduir el consum de gasolina

07/2014 - Economia. A finals de febrer de 2011, el govern va anunciar un conjunt de mesures encaminades a reduir el consum de gasolina. Les seves previsions eren que aquest caigués en un 15%. Un estudi a partir d'informació públicament disponible ha detectat que aquestes mesures (reducció dels preus dels trens de rodalies, límits més estrictes de velocitat i inclusió de biofuel en el carburant) van obtenir un efecte inferior al previst pel govern a causa del seu caràcter temporal.

En un context d'augment de preus del petroli i creixent dèficit de la balança comercial energètica, a finals del mes de febrer de 2011 el govern va anunciar un conjunt de mesures encaminades a reduir el consum de gasolina, les quals van entrar en vigor a principis del mes següent:

- Una reducció del 5% en els preus dels serveis de Rodalies de Renfe, la qual es va estendre posteriorment a tot el transport amb tarifa integrada a Astúries i Barcelona.
- Límits més estrictes de velocitat de circulació en autopista i autovia, passant a 110 km/h en lloc de 120 km/h.
- La inclusió d'un major percentatge de biofuel en la gasolina que consumeixen tots els vehicles.

Les dues primeres mesures van tenir un abast temporal limitat, ja que des del seu anunci el govern va establir que estarien vigents únicament fins al mes de juny de 2011.

El govern no va aportar cap previsió sobre l'efectivitat prevista de les mesures, limitant-se a comunicar que la reducció dels límits de velocitat donaria lloc, per si sola, a una reducció en el consum de gasolina del 15%. Atès que tampoc s'ha realitzat un càlcul a posteriori del seu impacte efectiu, la investigació n'ha realitzat una quantificació emprant informació públicament disponible. Els resultats d'aquest tipus d'anàlisi permeten avançar en el coneixement sobre el comportament econòmic dels individus en els mercats de transport quan han de fer front a diferents polítiques o incentius.

La metodologia de la recerca es basa en l'estimació econòmica d'una funció de consum de gasolina que recull un conjunt de variables explicatives del mateix (parc de vehicles i motocicletes, ocupació, preu de la gasolina i del transport públic, períodes de vacances i contingut de biofuel), la qual cosa permet obtenir una estimació de l'impacte de les diferents polítiques. Les dades emprades són observacions mensuals de 48 províncies (totes menys les de les Illes Canàries) durant els anys 2008-2011.

Els resultats mostren que si bé les mesures van actuar en la línia prevista, el seu efecte va ser molt inferior a l'esperat pel govern. Així, els nous límits de velocitat van reduir el consum de gasolina en menys del 3%, mentre que les reduccions temporals dels preus del transport públic no van tenir efectes significatius. Aquest resultat s'explicaria pel caràcter transitori de la mesura, ja que d'haver-se imposat de forma permanent hauria reduït el consum de gasolina en un 0,5%. Finalment, els resultats també mostren que per cada increment d'un punt percentual en el percentatge de biofuel que conté la gasolina es genera una reducció del consum del 0,6%.

A més de mostrar la capacitat de dur a terme anàlisis quantitatives dels impactes de determinades polítiques, aquesta investigació revela l'escassa efectivitat de les polítiques de transports encaminades a reduir l'ús del vehicle privat quan les mesures tenen un caràcter temporal.

Javier Asensio

Anna Matas

Departament d'Economia Aplicada

Asensio, Javier; Gómez-Lobo, Andrés; Matas, Anna. [How effective are policies to reduce gasoline consumption? Evaluating a set of measures in Spain](#). Energy Economics 42: 34-42. 2014. DOI: 10.1016/j.eneco.2013.11.011.